

Medlemsinformation februari 2017

Bakgrund

Föreningen Starrkärrs fiber bildades i juli 2014 av tre aningslösa medlemmar över en kopp kaffe. Anledningen var att dessa ville ha fiber, och att inga kommersiella aktörer fann det lönsamt att ge sig ut på landsbygden i Ale och erbjuda detta. Lämpligt upptagningsområde bedömdes av dessa tre vara de hushåll man kunde se från Starrkärrs kyrktorn.

Framsteg

Det som i korta drag har hänt sedan dess är bl.a. att föreningen växt till ca. 700 medlemmar och nu sträcker sig från Grolanda i norr till Burhult i öster och Mollsjön i söder. Projektet har kommit så långt att upphandling lagts ut och besvarat av ett antal aktörer som varit intresserade av att bygga nätet åt föreningen. I det läge vi befinner oss nu har dock två primära problem uppstått.

1. Vi befinner oss i en högkonjunktur, och detta har gjort att priser för bl.a. schakt stuckit iväg sedan 2015 då vi gjorde en förprojektering och lade en budget för projektet. I kombination med att det bolag som föreningen anlidade för att göra förprojekteringen tycks ha räknat något lågt så har vi haft problem att få anbud som legat inom budgetens maxgräns om 20.000kr per fastighet (enligt stadgar och anslutningsavtal). Vi fick dock till slut efter mycket idogt arbete två anbud som var inom budget, eller snarare på - då det i princip inte fanns någon marginal alls att spela med. Detta har gjort att styrelsen inte vågat gå vidare med något av dessa alternativ då oförutsedda utgifter med stor sannolikhet kommer att uppstå.
2. Föreningens storlek har även blivit dess förbannelse. Då antalet medlemmar å ena sidan möjliggör bra förhandlingsläge mot tredje part så har den riktiga byalags-känslan aldrig infunnit sig. Styrelsen har haft problem att rekrytera medlemmar för arbete inom föreningen. De som arbetat inom föreningen till dags dato börjar nå vägs ände i form av tillgängliga krafter och möjligt engagemang.

I kombination har ovan gjort att styrelsen börjat se sig om efter andra alternativ för att driva projektet framåt. Sedan ca. ett halvår tillbaka så har nämligen ett sådant alternativ presenterat sig i form av nyväckt intresse från ett antal kommersiella aktörer att bygga fibernät på landsbygden. Dessa har insett att det trots allt finns en marknad där befintliga fiberföreningar redan har gjort grovjobbet med att värva medlemmar och signera markavtal med berörda markägare, två annars mycket tunga arbetsinsatser. Nytt är även att kommersiella aktörer nu kan överta det bidrag som fiberföreningen beviljats, vilket naturligtvis ger ett annat ekonomiskt utgångsläge för ett vinstdrivande företag. Med anledning av detta så kallade styrelsen 2017-01-24 till en extrastämma för att besluta i frågan om ett kommersiellt övertagande av projektet var något som våra medlemmar förordade. Frågan som ställdes var:

“Kan den extra föreningsstämman besluta att ge styrelsen mandat att upphandla tillhandahållandet av ett fiberbaserat öppet ledningsnät? Tillhandahållandet anbefaller byggnation och ägande samt drift och underhåll av samtliga eller valda delar. “

Svaret från stämman blev Ja, och det är nu in på denna väg som styrelsen ämnar leda Starrkärrs fiber. Valet av leverantör måste enligt bidragskriterierna konkurrensutsättas, och därför kommer en upphandling utföras innan vi vet vilken leverantör det blir och de exakta villkoren. Styrelsen har dock i förberedande syfte haft en dialog med några tänkbara leverantörer om hur deras erbjudande kan se ut och vad vi kan förvänta oss. Observera dock att ingen leverantör blir vald innan en upphandling är gjord, och information runt detta får därför ses som exempel tills vidare. I slutet av detta dokument finner ni ett antal vanliga frågor och svar rörande övergång till kommersiell aktör.

Ordförande

Som många av er säkert redan vet så valde vår ordförande Leif Axelsson att avsäga sig sitt uppdrag i slutet av förra året. Anledningen till Leifs avgång är att han anser att det engagemang som krävs är större än det han har möjlighet att bidra med i dagsläget. Ingen skugga skall falla över Leif för detta ärliga beslut, och vi tackar ödmjukast för den tid han investerat i föreningen. Vice ordförande Peter Gustavsson kommer tills vidare att ersätta Leif som tillförordnad ordförande tills dess att ordinarie stämma beslutar om ny ordförande, och styrelsen bedömer inte att detta kommer påverka föreningens arbete i någon större uträkning.

Ytterligare resurser

Vi behöver som alltid fylla på bakått i ledet, och känner någon att det finns möjlighet att engagera sig i någon form för att ro dessa sista bitar i hamn så får ni gärna kontakta er områdesansvarig eller någon i styrelsen (se hemsidan). Vi kommer fortsatt att behöva hjälp med t.ex. markavtal och administration i stort.

Krama din områdesansvarige

Vi kan inte nog uttrycka vår tacksamhet till alla som involverat sig i arbetet hittills, på alla plan. Det är naturligtvis lätt att tro att detta arbete nu är gjort i och med kommersiella intressen, men ingenting kunde vara längre från sanningen. Kort och gott så hade ingen aktör intresserat sig för vårt område om inte allt tidigare arbete gjorts och de avtal och strukturer vi skapat fanns på plats. På samma sätt är resan tyvärr inte över riktigt ännu, utan det krävs en sista kraftanstängning både från redan involverade och nya resurser för att få det sista på plats.

Frågor och svar gällande övergång till kommersiell aktör

- 1. Vad kommer det att kosta?** Föreningens stadgar medger max. 20.000kr per fastighet och det är detta maxtak som gäller. Det ser ut att landa några kronor under detta för en primär anslutning och ca. hälften för extraanslutningar.
- 2. Vad blir månadsavgiften?** Man betalar endast månadsvis för de tjänster man brukar, med andra ord ingenting om man inte köper någon tjänst (t.ex. Internet, tv). Detta är en skillnad mot om föreningen driver nätet i egen regi, där alltid minst byanätsavgiften á 125kr tas ut för avskrivningar, service, mm (även för vilande fiber).
- 3. Kommer det fortsatt krävas någon arbetsinsats av enskild medlem, t.ex. grävning på egen tomt som är fallet i egen regi?** Nej, grävning sker ända in till huslivet och ingen egen arbetsinsats krävs.
- 4. Ingår all utrustning för att nyttja fibern?** Svar Ja.
- 5. Innebär detta att de som tidigare legat utanför området nu kan ansluta sig?** Det finns möjlighet, men vi kan inte lova samma kostnader. Detta får man enskilt kontrollera med upphandlad aktör. Alla fastboende, fritidsboende och företag inom föreningens område kommer att få erbjudande att ansluta sig, troligen även de som ligger i gränsområden utanför.
- 6. Vad händer med de avtal markägare har ingått med föreningen?** Dessa kommer att överföras till kommersiell aktör. Notera dock att det nu utgår ersättning för intrång, exakt summa stipuleras i anbudet, men ca. 4-5kr/m. Detta gäller alla markägare som berörs av intrång för stamnätet, även de som redan ingått avtal med föreningen om upplåtelse.
- 7. Vilka är föreningens fortsatta åtaganden?** Vi kommer behöva stödja i anslutnings- och markavtalsfrågor. Kommersiell aktör förutsätter ett ungefärligt likvärdigt intresse för att gå vidare. Då detta blir ett vanligt kund-till-leverantörsförhållande för den enskilda medlemmen så kommer nytt anslutningsavtal att behöva ingås. Dock så kommer föreningen behöva verka för att likvärdig anslutningsgrad skall uppnås, för att intresse från aktör skall kvarstå. Markavtalen å sin sida kommer att överföras till kommersiell aktör, dock så kommer föreningen behöva stödja aktör med att få till de sista ca. 30% av avtalen som idag saknas.
- 8. Vad hindrar en kommersiell aktör att chockhöja priserna på tjänster i nätet senare?** Sedvanliga marknadskrafter i form av konkurrens från bl.a. trådlösa tekniker bör vara det främsta motargumentet. Med största sannolikhet så kommer dessa samhällsviktiga infrastrukturer i framtiden att regleras av PTS i likhet med de gamla kopparnäten. Vissa kommersiella aktörer lyder redan idag under hårda regler om fri konkurrens inom sina nät och kan i praktiken kastas ut av medlemmarna efter utgången avtalstid (normalt 5-7 år).
- 9. Hur lång tid kan en upphandling ta?** Detta hänger lite på hur många av er där ute vi kan engagera i det kvarstående arbetet. Klart är dock att efter att vi väl skrivit en upphandling så måste denna finnas tillgänglig för marknaden i 21 dagar. Uppskattningsvis så kan en aktör vara upphandlad i bästa fall inom tre månader, i sämsta fall inom ett halvår.
- 10. Varför har inte detta förespråkats tidigare?** Bidrag har tidigare inte kunnat överlåtas på kommersiella aktörer. Hela företeelsen med intresse för landsbygden hos kommersiella aktörer är relativt ny och har tidigare inte funnits alls.
- 11. Vilka fördelar och nackdelar ser styrelsen med kommersiellt upplägg?**
 - **Fördelar**
 - Avsevärt färre ideella resurser kommer att krävas för att färdigställa nätet.

- Fast kostnad för installation som inte kan rubbas av oförutsedda hinder, till skillnad från i egen regi där vi alla troligtvis hade varit tvungna att skjuta till medel för att färdigställa ett nät vid stora hinder under arbetets gång.
 - Köper man inga tjänster i nätet så tillkommer inga löpande service/byanätsavgifter.
 - Inget resurskrav för att fortsatt drifta nätet efter färdigställande.
 - Ersättning till markägare vilket förhoppningsvis gör att arbetet med att samla in återstående markavtal går lättare.
 - Snabbare väg framåt, kanske med byggstart innan sommaren i bästa fall.
- **Nackdelar**
 - Något dyrare extraanslutningar (ca. 10.000kr mot 6.000kr), kan dock vägas upp mot utebliven service/byanätsavgift om 125kr/mån.
 - Inget ägande av nätet (förutsatt att detta är en nackdel, i dagsläget saknas underlag från andra föreningar för att kunna dra någon slutsats av detta).